

نوبنیاد

روزنامه سراسری
صبح ایران

تله جدید دیپلماسی

انتشار خبرهایی درباره نشست مشترک وزیر خارجه ایران با وزرای خارجه کشورهای ساحلی خلیج فارس در عمان، نگرانی‌ها درباره تکرار یکی از خطاهای پرهزینه پیش از جنگ ۳۹ روزه را افزایش داده است؛ خطایی که آن زمان با مخالفت صریح مقامات عالی‌رتبه نظام متوقف شد. اکنون نیز در شرایطی که برخی کشورهای منطقه در اختیار قرار دادن خاک، آب، پایگاه و آسمان خود به آمریکا برای حمله به ایران نقش داشتند، تبدیل آنان به طرف مذاکره درباره هرمز، نیازمند حساسیت جدی است.



امضای میلیونی برای محاکمه روحانی

به دنبال مواضع اخیر حسن روحانی و اراده او برای جاد و دامن زدن به دوقطبی‌های خسارت‌بار، کارزار محاکمه او در فضای مجازی به راه افتاد و به سرعت با استقبال گسترده مردم مواجه شد. این کارزار اینترنتی در کمتر از یک هفته به نزدیک یک میلیون امضا رسید. < ۳



نوبنیاد گزارش می‌دهد؛

رشد اقتصادی قربانی بی‌برنامگی دولت

۵

وزیر کار دولت سیزدهم؛

صادرات نفت در دولت شهید رئیسی چهار برابر شد

۳



از شانگهای تا بریکس؛ فرصت‌سوزی پزشکیان

پدرام حسینی
روزنامه‌نگار

صفحه ۱۱

فرهنگی

پشت «باضیا» به کجا گرم است؟

برنامه «باضیا» در ماه‌های اخیر به یکی از نمونه‌های قابل تأمل تولید محتوای تصویری در فضای مجازی تبدیل شده است؛ برنامه‌ای که اگرچه در ظاهر یک گفت‌وگوی سرگرم‌کننده با چهره‌های فرهنگی، اجتماعی و سیاسی است، اما برخی از مهم‌ترین حاشیه‌های آن نه در فضای داخلی، بلکه در رسانه‌های خارج از کشور شکل گرفته است.

صفحه ۲

سیاسی

فرار از پاسخگویی با حمله به شهید رئیسی

در شرایطی که مدیریت دولت در اوج ناکارآمدی و بی‌برنامگی به سر می‌برد رسانه خبری «آوش» نزدیک به دولت - که مدیر مسئول آن مدیرکل تولیدات رسانه‌ای دفتر رئیس جمهور است - با انتشار مطلبی از یک کارشناس نمای ناشناس و پروژه‌بگیر، با طرح اتهامات خلاف واقع، به حاشیه‌سازی و انحراف افکار عمومی پرداخت.

یکی از نگرانی‌های جدی ملت ایران طی دو سال گذشته و به‌ویژه در هفت ماه سپری‌شده از جنگ تحمیلی ۳۹ روزه، سفرها، مواضع و رفتارهای عجیب مسعود پزشکیان در عرصه بین‌المللی بوده است. این نگرانی پس از سفر او به بیشکک و فرصت‌سوزی در اجلاس سازمان همکاری شانگهای ابعاد تازه‌ای پیدا کرد؛ جایی که ایران می‌توانست حمله آمریکا و جنایات جنگی آن را در مهم‌ترین سازوکار غیرغربی منطقه به محور رابری تبدیل کرده و برای مقابله با محاصره اقتصادی واشنگتن بر علیه تهران ائتلاف‌سازی کند...

متن کامل در صفحه ۶

همزمان با رکورد زدنی‌های دلار، رسانه‌های نزدیک به دولت در اقدامی غیراخلاقی به حاشیه‌سازی علیه شهید رئیسی روی آوردند؛

فرار از پاسخگویی با حمله به شهید رئیسی

خبری «آوش» نزدیک به دولت- که مدیرمسئول آن مدیرکل تولیدات رسانه‌ای دفتر رئیس‌جمهور است- با انتشار مطلبی از یک کارشناس‌نمای ناشناس و پروژه‌بگیر، با طرح دروغ‌ها و اتهامات خلاف واقع، به حاشیه‌سازی و انحراف افکار عمومی پرداخت.

در شرایطی که مدیریت اجرایی دولت چهاردهم در اوج ناکارآمدی و بی‌برنامگی به سر می‌برد، تخریب، دروغ‌پراکنی و فضا‌سازی منفی علیه شهید رئیسی برای فرار از انتقادات و پاسخ‌ندادن به عملکرد غیرقابل قبول دو ساله دولت شدت گرفته است. رسانه



مقامات دولت چهاردهم قرار گرفته بود. بویژه طرح هجمه‌ها و حملات سازمان یافته از سوی مقامات دولت چهاردهم و رسانه‌های زنجیره‌ای وابسته به دولت علیه صداوسیما در همین راستا تلقی می‌شد.

علاوه بر این، دولت چهاردهم بویژه شخص رئیس‌جمهور با اتخاذ مواضع سیاه‌نمایانه و ناامیدکننده به دنبال کاهش انتقادات و فرار از پاسخگویی بوده است. مواضعی مانند «نمی‌توانیم»، «نمی‌توانیم نفت صادر کنیم-صادراتمان کم شده، اما واردات بیشتر کاهش پیدا کرده است»، «اگر تحریم‌ها ادامه پیدا کند، گرانی نیز افزایش خواهد یافت»، «مبلغ کالا برگ را نمی‌توانیم زیاد کنیم» و... که با توجه به کارنامه فاجعه‌بار پزشک‌یان در دو سال اخیر در حوزه اقتصادی، به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور در به کاربردن اینگونه اظهارات تعمد دارد تا با بکارگیری یک سیاه‌نمایی سیستماتیک و عامدانه به دنبال فرار از پاسخگویی و کاهش انتقادات به دولت چهاردهم باشد.

گفتنی است که این رویکرد برای گریز از مسئولیت‌پذیری نیز در سایر ارکان دولت مشاهده و متأسفانه به یک راهبرد مطلوب تبدیل شده است. بویژه اینکه مروری بر اظهارات اخیر معاون امور روستایی و مناطق محروم پزشک‌یان حاکی از آن است که وی در همه چیز اظهار نظر می‌کند جز حیطه تخصصی خودش.

براند. به عبارت دیگر به نظر می‌رسد دولت چهاردهم نسخه جدید مدیریت بحران مدیریتی خود را کشف کرده است و بجای اصلاح سیاست ارزی، مهار تورم، پاسخگویی به مردم، با واپرال کردن محتوای دروغ به دنبال انحراف افکار عمومی است.

معاون سقاب: ادعای بلاگر اقتصادی درباره شهید رئیسی کذب است

اکاذیبی که پس از انتشار بلافاصله تکذیب شد. مجتبی ملایی، مدیر حوزه ریاست ستاد راهبری تحول دولت سیزدهم، درباره اظهارات اخیر این بلاگر اقتصادی گفت: «ایشان را نمی‌شناسم و حتی نامشان را نیز نشنیده بودم و تمامی اظهارات درباره دعوت از ایشان به ستاد راهبری تحول دولت، تهیه کلیپ اقتصادی برای رئیس‌جمهور شهید و دیگر صحبت‌های خیالی ایشان، از اساس کذب محض است.»

شکایت بنیاد آیت‌الله رئیسی از ادعاهای کذب یک بلاگر اقتصادی

قابل ذکر است که در واکنش به اکاذیب انتشار یافته، بنیاد شهید آیت‌الله رئیسی بلافاصله از این بلاگر اقتصادی به دلیل طرح ادعاهای کذب درباره رئیس‌جمهور شهید شکایت کرد.

البته ناگفته نماند که حاشیه‌سازی برای فرار از پاسخگویی پیش از این نیز در قالب‌های متفاوتی در دستور کار

امیرحسین درکی

روزنامه‌نگار

عملکرد دوساله دولت چهاردهم در شرایطی وخیم و غیرقابل قبول قرار دارد؛ شرایطی که با تشدید مشکلات اقتصادی و کاهش قدرت خرید مردم، بیش از پیش آشکار شده است. به‌ویژه آنکه در روزهای اخیر، قیمت دلار به سقف روانی ۲۳۸ هزار تومان رسیده و نگرانی‌ها نسبت به آینده اقتصادی کشور افزایش یافته است.

روز گذشته یک کارشناس ناشناخته وبی‌سواد با طرح دروغ‌هایی خلاف واقع مدعی شد: «در زمان دولت شهید رئیسی به وی پیشنهاد شده است که برای توضیح مفاهیم اقتصادی به رئیس‌جمهور، محتوای انیمیشنی کوتاه تهیه کنند. و تأکید شده بود این ویدئوها بیشتر از سه دقیقه نباشند، چون «ذهن حاج‌آقا می‌پره».

در چنین شرایطی، به نظر می‌رسد تلاش‌های سازمان یافته‌ای برای انحراف افکار عمومی از عملکرد ضعیف و ناکارآمدی‌های مدیریتی دولت پزشک‌یان شکل گرفته است. هجمه‌های هدفمند علیه دولت سیزدهم و شهید رئیسی را می‌توان در همین چارچوب ارزیابی کرد؛ تلاشی که با تخریب و دروغ‌پراکنی نسبت به شخصیت‌های محبوب و مردمی، می‌کوشد مسئولیت وضعیت کنونی و مشکلات ناشی از تصمیمات مدیریتی دولت چهاردهم را به حاشیه

خبر کوتاه

نمی‌توانید نقص کارنامه‌تان را با کارشناسان اجاره‌ای جبران کنید

محسن منصوری، معاون اجرایی شهید رئیسی در واکنش به اظهارات سخیف کارشناس‌نمای اقتصادی در حساب کاربری خود نوشت: حدود ده سال در خدمت شهید رئیسی بودم، کسی که نزدیک به ۴ دهه برجسته‌ترین مسندها و مسئولیت‌های مدیریتی و حاکمیتی را در اختیار داشت. وی افزود: ذهن پویا، دقت نظر، اشراف، تمرکز، توان مدیریتی، جامع‌الاطرافی، تدبیر و نگاه راهبردی رئیسی عزیز برای همگان اثبات شده بود.

شهید رئیسی آرزوی دست‌نیافتنی عضویت ایران در بریکس را محقق کرد

محمد مهدی اسماعیلی، وزیر ارشاد دولت شهید رئیسی در حساب کاربری خود پیرامون سفرهای اخیر مقامات قوای سه‌گانه در اجلاس‌های بریکس نوشت: «کمتر روزی است که خبری از حضور مقامات قوای سه‌گانه کشورمان در اجلاس‌های مرتبط با بریکس و شان‌نگاه‌های را نشنویم. خداوند درجات شهید رئیسی را متعالی بدارد که آرزوی دست‌نیافتنی عضویت ایران در این پیمان‌ها را محقق، و ثابت کرد کاردانی و کفایت، به ادعا نیست، بلکه به تدبیر و عمل است.»

مواضع دستگاه دیپلماسی متناسب با منافع ملت ایران نیست

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجه مجلس در واکنش به کاهش قیمت نفت پس از اظهار نظرات برخی از مقامات نوشت: عجیب نیست که اظهار نظرهای مسوولان، که متأسفانه دچار خطای محاسباتی جدی هم هستند، نتیجه‌اش ارزان شدن قیمت نفت و کمک به ترامپ است!!؟ دستگاه دیپلماسی و مواضع مسئولین دولتی ما، متناسب با منافع ملت ایران نیست.

هدف از تخریب شهید رئیسی، انحراف اذهان از فاجعه مدیریتی کشور است

عبیسی زارع پور وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات دولت شهید رئیسی در صفحه شخصی خود نوشت: «شهید رئیسی ذهنی خلاق و منسجم، حافظه‌ای قوی و اراده‌ای پولادین برای حل مشکلات کشور داشتند که نتیجه آن بهبود همه شاخصهای اقتصادی از رساندن نرخ رشد اقتصادی کمتر از صفر به بالای ۵ درصد تا کاهش نرخ بیکاری به کمترین مقدار در چهار دهه قبل از ایشان بود؛ به گونه‌ای که امام شهید فرمودند اگر دولت سیزدهم ادامه پیدا می‌کرد من احتمال زیاد می‌دهم که بسیاری از مشکلات کشور از جمله مشکلات اقتصادی حل می‌شدند.» زارع پور تصریح کرد: «هدف دروغ‌پراکنی‌هایی که در رسانه منتسب به دولت چهاردهم در مورد این شهید عزیز صورت می‌گیرد، چیزی جز انحراف اذهان از فاجعه در مدیریت اجرایی کشور نیست.»

شهید رئیسی دقیق، خوش حافظه و با قدرت استنتاج بالا بود

محسن افشارچی استاندار سابق زنجان نوشت: به عنوان استاندار شهید رئیسی عرض می‌کنم: آن شهید بسیار دقیق؛ یادگیر؛ جدی؛ خوش حافظه؛ با هوش؛ با قدرت استنتاج بالا و مهم‌تر از همه خداترس بود. و این آخری چیزی است که شما قطعاً از آن بی‌بهره‌اید.

میدان

کپی‌کاری آمریکایی‌ها از پهباد شاهد ۱۳۶ به روایت سید مجید

فرمانده نیروی هوافضای سپاه گفت: آمریکایی‌ها امروز مجبور شده‌اند پرنده مشابه شاهد ۱۳۶ را با نام لوکاس بسازند و آن را به‌عنوان یک سلاح وارد سازمان رزم خود کنند. سردار سیدمجید موسوی با اشاره به توسعه پرنده‌های مختلف در مجموعه پهبادی کشور گفت: انواع پرنده‌های کلاس شاهد را در اختیار داریم که بخشی از آن‌ها مأموریت رزمی و بخشی مأموریت مراقبتی و شناسایی دارند و این محصولات حاصل فکر، ایده و تجربه عملیاتی جوانانی هستند که در این حوزه فعالیت کرده‌اند.

فرمانده نیروی هوافضای سپاه با اشاره به جایگاه توان پهبادی در قدرت دفاعی کشور گفت: مجموعه پرنده‌های پهبادی امروز به‌عنوان بخشی از ابزارهای قدرتمند دفاع از کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. او با اشاره به الگوگیری آمریکا از توان پهبادی ایران اظهار کرد: آمریکایی‌ها امروز مجبور شده‌اند پرنده مشابه شاهد ۱۳۶ را با نام لوکاس بسازند و آن را به‌عنوان یک سلاح وارد سازمان رزم خود کنند.

فرمانده نیروی هوافضای سپاه با بیان اینکه عملیات وعده صادق یک رکورددار به‌کارگیری پهبادهاست، تأکید کرد: این اتفاق توسط پهبادهای نیروی هوافضای داد و فرماندهی آن مقطع از جنگ با شهید طاهرپور بود.



سرلشکر وحیدی: واقعیت‌های نظامی ایران در میدان رونمایی می‌شوند



فرمانده کل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در نشست مشترک با امیرسرلشکر امیرحاجتی برای بررسی آخرین وضعیت میادین نبرد، ضمن گرامیداشت یاد و خاطره شهدای جنگ با اشاره به دستاوردهای جنگ تحمیلی اخیر

بیان کرد: وحدت و انسجام ملی برترین دستاورد جنگ نظامی و تهدیدات اخیر دشمن بوده است. وی افزود: در بخش نظامی به مانند سایر بخش‌ها شاهد وحدت بینظیر کلیه نیروهای نظامی و انتظامی و هم افزایی اطلاعاتی و عملیاتی بی‌سابقه هستیم که از عوامل مهم پیروزی به حساب می‌آید.

فرمانده کل سپاه پاسداران در ادامه در خصوص حماسه ارتش در دو جنگ تحمیلی اخیر بیان داشت: ارتش انقلابی در جنگ با ابتکارات عملیاتی، انقلابی عمل کرد. ارتش و سپاه به عنوان دو قدرت بزرگ ضدآمریکایی، پوزه قدرت‌های تروریستی را به خاک مالیدند. سرلشکر وحیدی با تجلیل از رشادت رزمندگان ارتش در ادامه افزود: آمریکایی‌ها

به سد مستحکم ایمان و غیرت ایرانیان برخورد کرده‌اند و استیصال و درماندگی در رفتار و تصمیمات کاخ سفید موج می‌زند. ترامپ برای دستاوردسازی به دروغ و فریبکاری متوسل شده است. دستگاه‌های اطلاعاتی و نظامی آمریکا و صهیونیست‌ها، مقامات سیاسی آمریکا را نسبت به چالش‌های نظامی ایران و تاب‌آوری ایران فریب دادند و امروز هم مقامات سیاسی آمریکایی برای سرپوش گذاشتن بر شکست‌ها در حال فریب مردم آمریکا هستند. فرمانده کل سپاه با بیان اینکه توان نظامی ارتش جمهوری اسلامی ایران فراتر از تصور دشمن است، در این جنگ آنها برآوردهای غلط خود از توان ارتش ما را به عینه مشاهده کردند و واقعیت‌های نظامی ایران در میدان رونمایی می‌شوند، تأکید کرد: ارتش صهیونیستی بدون پشتیبانی آمریکایی‌ها در زمانی بسیار کوتاه فرو می‌باشد.

کارزار اینترنتی مطالبه محاکمه حسن روحانی طی چند روز از ۸۰۰ هزار امضا عبور کرد

امضای میلیونی برای محاکمه روحانی

به دنبال مواضع اخیر حسن روحانی و اراده او بر ایجاد و دامن زدن به دو قطبی‌های خسارت‌بار، کارزار محاکمه او در فضای مجازی به راه افتاد و به سرعت با استقبال گسترده مردم مواجه شد. روحانی اخیراً در دیدار استانداران و فرمانداران دولت‌های یازدهم و دوازدهم طی مواضعی عجیب، مقاومت تاریخی و پیروزمندانه ملت ایران در جنگ و همچنین تجاوز آمریکا به کشور به عنوان علت شروع جنگ را نادیده گرفته و با جنگ‌طلب نامیدن ایران، خواستار به رای گذاشتن تداوم مقاومت در برابر تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی شده بود.

جعفر کاظمی
روزنامه نگار

کارزار مجازی درخواست محاکمه روحانی مطابق آرای مردم که از روز ۱۵ شهریور ۱۴۰۵ در پلتفرم کارزار به راه افتاده تنها طی چند روز به بیش از ۸۰۰ هزار امضا رسیده است. این کارزار که با هشتگ محاکمه روحانی در شبکه‌های اجتماعی دنبال می‌شود، موفق شد به رتبه سوم پرامضاترین کارزارهای تاریخ سایت «کارزار» دست یابد. مطالبه محاکمه روحانی البته موضوع جدیدی نیست. از همان روزهای ابتدایی پایان دولت دوازدهم، مطالبه محاکمه حسن روحانی در شبکه‌های اجتماعی مطرح بود و هر چند وقت یکبار نیز داغ می‌شد؛ اینبار اما سخنان وحدت‌شکن او مطالبه برای محاکمه روحانی را شدت بخشیده و موجب شده است تا تعداد قابل توجهی از مردم نسبت به امضای این مطالبه داشته باشند.

متن کارزار بدین شرح است: از آنجا که حسن روحانی همواره خود را مدافع مردم سالاری و معتقد به آرای و نظرات ملت معرفی کرده‌اند و بارها بر اهمیت رأی و نظر مردم تأکید داشته‌اند، اکنون فرصت مناسبی است تا مردم نیز در برابر عملکرد ایشان موضع خود را اعلام کنند.

از این رو، از عموم ملت شریف ایران دعوت می‌کنم تا با اعلام صریح نظر خود، موافقت‌شان را با محاکمه روحانی به علت سوءمدیریت گسترده، تصمیم‌گیری‌های نادرست اقتصادی و سیاسی و حیف و میل بیت‌المال مسلمین در طول هشت سال ریاست جمهوری‌شان اعلام نمایند. در دوران ریاست ایشان، کشور با چالش‌های

متعددی روبه‌رو شد که بسیاری از آن‌ها ریشه در سیاست‌گذاری‌های ضعیف، وعده‌های محقق نشده و مدیریت ناکارآمد داشت؛ از افزایش چشمگیر تورم و کاهش قدرت خرید مردم گرفته تا ائتلاف منابع ملی و ناکامی در بهبود وضعیت معیشتی اقشار مختلف جامعه. این مسائل موجب

شد تا بیت‌المال، که متعلق به همه مردم است، به گونه‌ای مدیریت شود که نتیجه آن فشار اقتصادی سنگین بر دوش ملت و فاصله بیشتر میان وعده‌ها و واقعیت‌ها باشد. اکنون که روحانی همچنان بر اعتقاد خود به آرای مردم پافشاری می‌کنند، شایسته است مردم نیز با صدای رسا اعلام کنند که خواهان پاسخ‌گویی ایشان در برابر عملکرد هشت‌ساله خود هستند. این دعوت، نه از سر کینه‌توزی، بلکه در راستای همان اصل مورد ادعای ایشان، یعنی احترام به نظر و رأی مردم است. بنابراین، از همه کسانی که معتقدند عملکرد دولت ایشان نیازمند بررسی قضایی و پاسخ‌گویی است، درخواست می‌شود با اعلام نظر خود، حمایت‌شان را از محاکمه آقای روحانی به خاطر سوءمدیریت و حیف و میل بیت‌المال اعلام کنند تا صدای ملت در این زمینه نیز شنیده شود.

نکته قابل توجه در خصوص این کارزار، راه‌اندازی یک کارزار حمایت از روحانی به موازات کارزار محاکمه او بود که البته مورد استقبال نیز قرار نگرفت و تنها حدود ۴ هزار نفر آن را امضا کرده‌اند؛ چیزی در حدود نیم درصد از تعداد افراد خواهان محاکمه او.

در همین راستا کامبیز مهدی‌زاده، داماد حسن روحانی، در واکنش به این کارزارها با لحنی تند به منتقدان تاخت و با انتشار تصاویری از چهره‌های سیاسی، نوشت که «هر شخصیتی در این سرزمین عقل و محبوبیتی دارد؛ مغزهای زنگ‌زده بر آن می‌تازند!

واکنش به سخنان اخیر روحانی البته صرفاً به ایجاد کارزارهای اینترنتی مطالبه محاکمه نماند و برخی نمایندگان مجلس و شخصیت‌های سیاسی نیز نسبت به آن واکنش نشان دادند. از جمله سید جلیل میرمحمدی میبدی، نماینده مجلس در واکنش به این سخنان گفت: یکهو می‌بینیم آقای رئیس‌جمهور اسبق میاید می‌گوید اگر قراره ۲۰ سال دیگر با دشمن خارجی بجنگیم باید از مردم بپرسیم! یکی نیست از این آدم بپرسد این همه تصمیمات عجیب غریب که در دولت خودت گرفتی کدامش را از مردم پرسیدی؟ آن قضیه افزایش بنزین در آبان ۹۸ و چالش برای کشور با برجام که این همه محدودیت ایجاد کرد را مگر از مردم پرسیدی...؟ چرا قوه قضائیه به داد مردم نمی‌رسد.



روحانی در موضوع کرونا دو سال کشور را معطل کرد

لطف‌الله فروزنده معاون هماهنگی و امور مناطق شهرداری تهران در مصاحبه با جهان نیوز با اشاره به مقایسه عملکرد دولت‌های دوازدهم و سیزدهم در موضوع روحانی دو سال مردم را برای آن علاف کرد بدون آنکه از داخل اتاقش تکان بخورد. شما حساب کنید ببینید در آن دو سال ما چقدر آسیب دیدیم؛ آسیب‌های جانی و مالی صلا متأسفانه از اینگونه مسائل خیلی زود گذر می‌کنیم.

خبر کوتاه

۲۷ شهریور رزمایش ۳۱۳ هزار نفری برگزار می‌شود

سردار حسن‌زاده فرمانده سپاه تهران بزرگ با اشاره به رزمایش جان‌فدا گفت: ۲۷ شهریور ماه، بزرگ‌ترین رزمایش سازمان‌دهی‌شده مردمی در تهران، پایتخت نظام مقدس جمهوری اسلامی، برگزار می‌شود. بخش سازمان‌یافته آن، ۳۱۳ هزار نفر است؛ اما همه مردم عزیز ما و همه مردم جهان می‌توانند حضور پیدا کنند و ان شاءالله شاهد یک قدرت‌نمایی با عظمت در ۲۷ شهریور در تهران خواهیم بود.

فرمانده سپاه تهران بزرگ با بیان اینکه از همه اقشار اعم از زنان و مردان، کودکان و نوجوانان و نوجوانان در این رزمایش حضور می‌یابند، خاطرنشان کرد: جهانیان یک بار دیگر عظمت، انسجام، وحدت، یکپارچگی و قدرت سازمان‌دهی، سازمان‌یافتگی و بسیج‌کنندگی مردمی را در روز ۲۷ شهریور شاهد خواهند بود. وی اضافه کرد: ثبت‌نام‌ها در بسیاری از اقشار مختلف بیش از ظرفیت مورد انتظار بوده است و هم‌اکنون هم متقاضی داریم. امیدواریم بتوانیم همه این مردم عزیزمان را در این چارچوب سازمان‌دهی کنیم و به عنوان اعلام آمادگی لشکریان جان‌فدای ایران، نمایش اقتدار را داشته باشیم.

برای خروج از ان‌تی‌پی منتظر تأیید هیات رئیسه هستیم

حسین‌علی حاجی‌دلگانی نماینده مجلس شورای اسلامی درباره نحوه پاسخ به سازمان انرژی اتمی که پرونده ایران را به شورای امنیت ارجاع داده است، گفت: سابقه بد عهدی آژانس مانند انتقال اطلاعات محرمانه ما به نیروهای متخاصم و عملیات جنگی علیه نیروگاه‌های ما کاملاً ثابت می‌کند که آژانس قابل اعتماد نیست. وی افزود: بنابراین با اقدام اخیر، به نظر لازم است فوراً از ان‌تی‌پی خارج شویم و در همین زمینه طرح سه فوریتی را آماده کرده‌ایم که جمعی از نمایندگان مجلس آن را امضا کردند و با نظر هیات رئیسه برای رای‌گیری به صحن خواهد آمد. حاجی‌دلگانی خاطرنشان کرد: برای همین مدتی پیش طرح خروج از ان‌تی‌پی را بارگذاری کردیم و نمایندگان هم امضا کردند و آماده طرح در صحن علنی است که با نظر هیات رئیسه این اتفاق رخ می‌دهد.

تعمید یک نماینده مجلس از رویکرد دبیر شعام

مجتبی یوسفی نماینده مردم اهواز در حساب‌کاربری خود نوشت: رویکردهای اخیر دبیر محترم شعام، شجاعتی برآمده از واقع‌گرایی است؛ نشأت گرفته از شناخت میدان و سنجش توان عملیاتی. از تبار بختیاری، با همان صلابت کوهستان سخن می‌گوید: صریح، حساب‌شده و استوار. این همان ترکیبی است که امنیت ملی را از حرف به تصمیم بدل می‌کند؛ ان‌شاءالله!

انهدام یک گروه تروریستی در سراوان

روز گذشته قرارگاه قدس نیروی زمینی سپاه از شهادت پاسدار مدافع امنیت در سراوان خبر داد و اعلام کرد: براساس گزارش مردمی رسیده و پس از ایجاد اشراف اطلاعاتی دقیق، یک تیم تروریستی حرفه‌ای که قصد اجرای عملیات ترور در سراوان را داشت شناسایی و سحرگاه امروز مورد ضربه قرار گرفت. در این عملیات ۳ پاسدار به شهادت و بیش از ۵ تروریست نیز به هلاکت رسیده است.

مرتضوی: صادرات نفت در دولت شهید رئیسی چهار برابر شد



وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در دولت سیزدهم در پاسخ به پرسشی درباره طرح ایده‌های کلان برای مدیریت اقتصاد در شرایط جنگی و ضرورت طراحی بسته‌ای جهت کنترل تورم، قیمت‌ها، معیشت و حفظ اشتغال گفت: مهم‌ترین موضوع این است که به امور اصلی کشور توجه ویژه داشته باشیم. در رأس امور باید اشخاصی منصوب شوند که دل در گرو اعتلای انقلاب، اسلام و ایران داشته و از سوی دیگر تخصص و تجربه کاری لازم را نیز دارا باشند. سید صولت مرتضوی افزود: نمی‌خواهم منکر مشکلاتی باشم که به واسطه تحریم‌ها ایجاد شده است، اما باید مقایسه‌ای انجام دهیم؛ تورم در سال ۱۳۹۹ چقدر بود و در سال ۱۴۰۳ به چه میزانی رسید؟ صادرات نفت در سال ۱۳۹۹ چقدر بود و در سال ۱۴۰۳ به چه رقمی افزایش یافت؟ صادرات نفت در سال

را حل کند؛ مردم پای کار هستند و باید از ظرفیت مردم و امکانات موجود استفاده کرد. مرتضوی با اشاره به شرایط فعلی کشور گفت: این تجربه صرفاً یک ایده نیست؛ بلکه تجربه‌ای است که به پدیده تبدیل شده و نتیجه بخش و اثرگذار بوده است. ما بارها این موضوع را به آقای پزشکیان اعلام کرده‌ایم و به صورت منفرد و جمعی نامه نوشته‌ایم؛ همچنین از طریق آقای دکتر مخر به رئیس جمهور ملاقات‌هایی داشته‌اند، نسخه‌های مختلفی برای بازار، تأمین کالا، صادرات نفت، مدیریت نقدینگی و مهار تورم ارائه شده است. وی تصریح کرد: این‌ها صرفاً ایده‌هایی روی کاغذ نیستند که در جیب بگذاریم؛ بلکه تجربه‌های موفق و نسخه‌های اجرایی آزموده شده هستند. اگر بخواهیم، همه با هم می‌توانیم.

بررسی‌ها نشان می‌دهد؛

از تاریک‌خانه تراستی‌ها تا انفعال در مدیریت ارزی

بازار ارز و طلا در هفته‌های اخیر یکی از پرنوسان‌ترین، حساس‌ترین و پرتنش‌ترین دوره‌های خود را پشت سر گذاشته است؛ دوره‌ای که در آن نمودارهای قیمتی به‌طور مداوم رکورد‌های تازه‌ای را به ثبت رسانده و فعالان بازار را به موجی از نوسانات درون‌روزی روبه‌رو کرده‌اند. بر اساس آخرین قیمت‌های ثبت‌شده دیروز (۲۱ شهریور) نرخ دلار آزاد حدود ۲۳۶ هزار و ۷۰۰ تومان بود. همگام با جهش‌های پی‌درپی در بازار ارز، بازار طلا و مسکوکات نیز التهابات شدیدی را تجربه کرد. هر گرم طلای ۱۸ عیار در جریان معاملات روز گذشته در محدوده ۲۴۰۳ تا ۲۴۰۴ میلیون تومان خرید و فروش شد. قیمت سکه طرح جدید نیز با نوساناتی سرسام‌آور، در بازه ۲۳۹ تا ۲۴۴ میلیون تومان دادوستد شد.

دادرسی، ۱۹ کیفرخواست، بازداشت ۲۲ متهم و صدور دستور جلب برای ۱۹ نفر انجامیده است. شناسایی این حجم عظیم از تراکنش‌های مشکوک منجر به اخلاف در نظام پولی و بازار طلا و رمزارز، هر چند یک اقدام نظارتی تلقی می‌شود، اما روی دیگر آن نشان‌دهنده غفلت عمیق و روزمرگی در شبکه بانکی است. چگونه ممکن است ۳۰۰ همت پول مشکوک در سیستم بانکی جابه‌جا شود، حساب‌ها بی‌ضابطه بچرخند و هیچ زنگ خطری در همان لحظه وقوع تخلف به صدا در نیاید؟ بر اساس مواد قانونی و آیین‌نامه‌های مبارزه با پولشویی (به‌ویژه مواد ۸۳ تا ۸۵) و بندهای «الف» و «ب» ماده ۴۲ قانون بانک مرکزی، بستن حساب‌ها و ارسال اسامی به دادستان کل کشور باید یک رویه دائمی و پیشگیرانه باشد، نه واکنشی مقطعی پس از وارد آمدن ضربه به ثبات اقتصادی. جریمه نقدی ۱۰ بانک متخلف و ارسال پرونده مدیران شعب به هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و انتظامی در ماه جاری، سندی روشن بر ترک فعل و عدم پایبندی برخی بانک‌ها به ضوابط شفافیت است. تا زمانی که هزینه تخلف برای بانک‌های خاطی بازدارنده نشود و مدیران ارشد شبکه بانکی در قبال سوءاستفاده‌های پولشویانه پاسخگو نباشند، معرفی دوره‌ای متهمان به دادگاه درد اصلی ساختار پولی را درمان نخواهد کرد.

اجرای پرونده ۲۷۱ متهم ارزی با گردش مالی سرسام‌آور ۳۰۰ هزار میلیارد تومان به دستگاه قضایی است. شناسایی این حجم عظیم از تراکنش‌های مشکوک منجر به اخلاف در نظام پولی و بازار طلا و رمزارز، هر چند یک اقدام نظارتی تلقی می‌شود، اما روی دیگر آن نشان‌دهنده غفلت عمیق و روزمرگی در شبکه بانکی است. چگونه ممکن است ۳۰۰ همت پول مشکوک در سیستم بانکی جابه‌جا شود، حساب‌ها بی‌ضابطه بچرخند و هیچ زنگ خطری در همان لحظه وقوع تخلف به صدا در نیاید؟ بر اساس مواد قانونی و آیین‌نامه‌های مبارزه با پولشویی (به‌ویژه مواد ۸۳ تا ۸۵) و بندهای «الف» و «ب» ماده ۴۲ قانون بانک مرکزی، بستن حساب‌ها و ارسال اسامی به دادستان کل کشور باید یک رویه دائمی و پیشگیرانه باشد، نه واکنشی مقطعی پس از وارد آمدن ضربه به ثبات اقتصادی. جریمه نقدی ۱۰ بانک متخلف و ارسال پرونده مدیران شعب به هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری و انتظامی در ماه جاری، سندی روشن بر ترک فعل و عدم پایبندی برخی بانک‌ها به ضوابط شفافیت است. تا زمانی که هزینه تخلف برای بانک‌های خاطی بازدارنده نشود و مدیران ارشد شبکه بانکی در قبال سوءاستفاده‌های پولشویانه پاسخگو نباشند، معرفی دوره‌ای متهمان به دادگاه درد اصلی ساختار پولی را درمان نخواهد کرد.

برده‌برداری از تاریک‌خانه تراستی‌ها

در شرایطی که بخش‌هایی از سیستم اداری و مالی در انجام وظایف نظارتی دچار تساهل شده بودند، ورود قوه قضاییه بار دیگر اهمیت حاکمیت قانون و صیانت از بیت‌المال را به نمایش گذاشت. توضیحات سید علی کاظمی سخنگوی قوه قضاییه در نشست خبری ۱۷ شهریورماه از ابعاد تاریک‌خانه ارزی موسوم به «تراستی‌ها» پرده برداشت. بر اساس آمار اعلامی، پرونده به‌هکاران ارزی تراستی شامل رقمی حیرت‌انگیز معادل ۱۰ تا ۱۱ میلیارد یورو بدهی ارزی است. دستگاه قضا در برخورد با این تاراج منابع ملی، ۶۸ پرونده تشکیل داده که به‌صورت ۴۹ قرار جلب به



نیما سهیلی

روزنامه‌نگار

ثبت رکورد‌های تاریخی در بازار ارز و طلا در واپسین روزهای شهریورماه، بار دیگر ناکارآمدی سازوکارهای کنترلی و تأخیر در تصمیم‌گیری‌های به‌موقع پولی را پیش چشم افکار عمومی قرار داد. ثبت چنین ارقامی در تابلوی معاملات، صرفاً یک نوسان ساده بازاری نیست؛ بلکه نمودی آشکار از سرریز فشارهای تورمی و بی‌انضباطی‌هایی است که بر ساختار پولی کشور تحمیل شده است. در شرایطی که سیاست‌گذار پولی ادعای در اختیار داشتن ابزارهای مهار تورم و ثبات بخشی را دارد، رهاشدگی نرخ‌ها در کانال‌های نجومی نشان داد که ابزارهای انفعالی و مسکن‌های کوتاه‌مدت، توان مقابله با ریشه‌های نوسان را ندارند. نگاهی به زمان‌بندی اقدامات بانک مرکزی نشان می‌دهد که واکنش‌های سیاست‌گذار همواره با تأخیر نسبت به واقعیت‌های میدانی همراه بوده است. بانک مرکزی تازه از ۱۹ شهریور یعنی پس از آنکه بازار طعم رکورد‌های سنگین را چشید، دوروش جدید برای رفع تعهد ارزی صادرکنندگان اعلام کرد. بر اساس این دستورالعمل، عرضه اسکناس حاصل از صادرات در نمادهای بازار ارز تجاری مجاز شناخته شد و برای برخی تعهدات گذشته نیز امکان فروش اسکناس با عاملیت مؤسسات اعتباری بر مبنای نرخ سامانه ETS به بانک مرکزی فراهم آمد. پرسش اساسی اینجاست که چرا سیاست‌گذار پولی پیش از قفل شدن مجاری تجاری و انباشت فشارهای ارزی، سازوکارهای تسهیل‌کننده و حذف اصطکاک‌های زائد را پیاده‌سازی نکرده بود؟ کاهش هزینه‌های مبادله و فراهم

تالار شیشه‌ای

تداوم رکوردشکنی بورس با موج تازه ورود پول حقیقی

بازار سهام معاملات نخستین روز هفته (دیزو، شنبه ۲۱ شهریور ۱۴۰۵) را در ادامه فضای مثبت هفته گذشته، با برتری محسوس خریداران آغاز کرد. در ابتدای معاملات، ۸۸ درصد نمادها در محدوده مثبت قرار داشتند و در پایان، سهم نمادهای سبزپوش به ۸۹ درصد رسید. شاخص کل بورس تهران در معاملات روز گذشته با جهش ۱۵۵ هزار و ۲۶۶ واحدی، (۲۰۱۸ درصد) برای نخستین بار از مرز ۷۰۲ میلیون واحد عبور کرد و در ارتفاع ۷ میلیون و ۲۷۷ هزار و ۵۵۱ واحد قرار گرفت. به این ترتیب، نماگر اصلی بازار بار دیگر رکورد تاریخی جدیدی را ثبت کرد و به محدوده ۷۰۳ میلیون واحد نزدیک‌تر شد. رشد دیروز تنها محدود به نمادهای بزرگ نبود. شاخص هم‌وزن نیز با افزایش ۳۰ هزار و ۲۶۸ واحدی، (۱۰۵۶ درصد)، به یک میلیون و ۹۷۲ هزار و ۵۸۰ واحد رسید. همزمان، شاخص کل فرابورس ایران با رشد یک هزار و ۶۳ واحدی (۱۰۹۲ درصد) در محدوده ۵۶ هزار و ۲۸۲ واحد قرار گرفت. ارزش معاملات خرد سهام و صندوق‌های سهامی به ۴۱ هزار و ۵۲۹ میلیارد تومان رسید. مجموع ارزش معاملات بورس و فرابورس حدود ۱۲۶ هزار میلیارد تومان بود. با این حال ارزش کل بازارهای سهام ایران به ۲۴ هزار و ۷۹۱ هزار میلیارد تومان رسید.

شاخص ۴۰ صنعت از ۴۱ صنعت بازار سرمایه افزایش یافت و میانگین رشد صنایع به ۱۰۹۳ درصد رسید. صنعت تأمین آب، برق و گاز با رشد ۵۰۱۵ درصدی صدرنشین بود و پس از آن گروه‌های فنی و مهندسی، محصولات چرمی، استخراج نفت و هتل و رستوران قرار گرفتند. همچنین شاخص ۲۴ صنعت قله تاریخی جدیدی را ثبت کرد. ورود پول حقیقی یکی دیگر از نقاط قوت بازار بود. روز گذشته ۵۰۲ هزار و ۵۲۵ میلیارد تومان پول حقیقی وارد چرخه سهام و صندوق‌های سهامی شد. بیشترین ورود نقدینگی حقیقی به گروه‌های خدمات رفاهی، آهن و فولاد و فرآورده‌های نفتی اختصاص داشت. این جریان نقدینگی در کنار خروج منابع از صندوق‌های درآمد ثابت، نشان‌دهنده افزایش تمایل سرمایه‌گذاران به حضور در دارایی‌های پربیسک‌تراست.

مجموعه داده‌ها، از جمله رکوردشکنی شاخص، گستردگی صفوف خرید، ورود بیش از ۵۰۵ هزار میلیارد تومان پول حقیقی و رشد همزمان شاخص کل و هم‌وزن، همچنان کفه تقاضا را سنگین‌تر از عرضه نشان می‌دهد؛ بنابراین در معاملات امروز، حفظ ارزش معاملات و تداوم ورود نقدینگی حقیقی دو متغیر کلیدی خواهند بود. در صورت استمرار این روند، بورس می‌تواند بار دیگر در مسیر فتح مرز ۷۰۳ میلیون واحد حرکت کند؛ هر چند نزدیکی به این سطح تاریخی می‌تواند عرضه و شناسایی سود را نیز افزایش دهد.

نوبنیاد گزارش می‌دهد؛

رشد اقتصادی قربانی بی‌برنامگی دولت

دو سال پس از نقدهای مسعود پزشکیان درباره وضعیت اقتصادی کشور در دولت سیزدهم، آخرین آمارها از شدیدترین رکود تورمی تاریخ کشور، دست‌کم در نیم‌قرن گذشته، خبر می‌دهد. این موضوع البته بیش از آنکه در آمارها نهفته باشد، در کف میدان

اقتصاد و بازارهای کشور قابل مشاهده و لمس است. افزایش شدید هزینه‌های تولید و افت قدرت خرید خانوار، همچون دو لبه فیچپی، اقتصاد کشور را به وضعیت رکودی کشانده است. در این میان، وقوع جنگ نیز باعث تشدید این شرایط شده است.



هادی هدایت زاده

روزنامه‌نگار

اقتصاد ایران، گزارش‌های رشد اقتصادی سال ۱۴۰۴ مرکز آمار و بانک مرکزی است.

افت تولید و مصرف در سال اول دولت پزشکیان

گزارش‌های مراکز آماری رسمی کشور نشان می‌دهد که اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴، یعنی نخستین سال فعالیت دولت مسعود پزشکیان، با عقب‌گردی بی‌سابقه در تمامی بخش‌های تولیدی و مصرفی مواجه شده است. تازه‌ترین آمارهای منتشرشده از سوی مرکز آمار ایران و بانک مرکزی حاکی از آن است که نه‌تنها رشد اقتصادی متوقف شده، بلکه بسیاری از شاخص‌های کلیدی اقتصاد کشور نسبت به سال پایانی دولت شهید رئیسی (۱۴۰۳) به‌شدت نزولی شده و وارد محدوده منفی شده‌اند. براساس داده‌های مرکز آمار ایران، نرخ رشد تولید ناخالص داخلی (به قیمت‌های پایه) در سال ۱۴۰۴ به ۰.۳ درصد رسیده، در حالی که این رقم در سال ۱۴۰۳ معادل ۳.۱ درصد بوده است. این افت چشمگیر نشان‌دهنده رکودی عمیق است. بانک مرکزی نیز در گزارش خود تصویری به‌مراتب نامطلوب‌تر ارائه داده و رشد اقتصادی سال ۱۴۰۴ را منفی ۰.۷ درصد اعلام کرده است؛ به بیان دیگر، اقتصاد ایران در سال گذشته نه‌تنها رشد نکرده، بلکه کوچک‌تر شده است.

افت شدید بخش غیرنفتی و صنعت

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی، رشد بخش غیرنفتی است که نشان‌دهنده عملکرد واقعی اقتصاد بدون اتکا به درآمد‌های نفتی است. مرکز آمار اعلام کرده که رشد بخش غیرنفتی در سال ۱۴۰۴ برای نخستین بار طی ۶ سال اخیر به زیر صفر رسیده و رقم منفی ۰.۳ درصد را ثبت کرده است. بانک مرکزی نیز این رقم را منفی ۱.۱ درصد گزارش کرده که در مقایسه با رشد ۳ درصدی سال ۱۴۰۳، حاکی از افتی شدید است. بخش صنعت نیز وضعیت مشابهی را تجربه می‌کند. طبق آمار مرکز آمار، رشد بخش صنعت در سال ۱۴۰۴ منفی ۱.۵ درصد بوده، در حالی که این بخش در نیمه نخست سال ۱۴۰۳ رشدی ۱.۳ درصدی داشته است. بانک مرکزی نیز رشد گروه صنایع و معادن را منفی ۳.۲ درصد و رشد بخش صنعت را منفی ۰.۳ درصد ثبت کرده است؛ این در حالی است که در سال ۱۴۰۳، صنایع و معادن رشد ۲.۴ درصدی را به ثبت رسانده بودند. شاید بتوان گفت ضعیف‌ترین عملکرد در میان بخش‌های اقتصادی، مربوط به «تشکیل سرمایه ثابت ناخالص» است. این شاخص که موتور محرک رشد اقتصادی در

نبض اقتصاد

خودروی وارداتی گران‌تر می‌شوند؟

بازار خودرو در سال جاری بار دیگر به صحنه‌ای از سردرگمی و تنش قیمتی بدل شده است. طی هفته‌های گذشته، به‌ویژه هم‌زمان با جهش نرخ ارز، قیمت‌ها در بازار خودرو به‌طور میانگین رشد حدود ۱۰ درصدی را ثبت کرد. این در حالی است که با کاهش شدید قدرت خرید مردم، عملاً رکود سنگینی بر معاملات حاکم شده و خودرو، بیش از آنکه کالایی مصرفی باشد، به سپری برای حفظ ارزش دارایی‌ها در برابر تورم تبدیل شده است. در این اوضاع نابسامان، آنچه شوک جدیدی به افکار عمومی و بازار خودرو وارد کرد، زمزمه‌های افزایش حقوق ورودی و اعمال تعرفه یکنواخت ۱۰۰ درصدی برای تمام خودروهای وارداتی بود. حدود دو هفته پیش نیز مهدی دادفر، دبیر انجمن واردکنندگان خودرو، از قرار گرفتن پیشنهاد افزایش تعرفه در دستور کار دولت خبر داد و اعلام کرد که حتی سود بازرگانی حداقل ۱۰۰ درصدی مطرح شده است. طبق قانون بودجه امسال، حقوق گمرکی پایه ۴ درصد تعیین شده و سود بازرگانی در قالب نظام تعرفه‌گذاری پلکانی ابلاغ شده است؛ به‌طوری‌که حقوق ورودی خودروهای بنزینی زیر ۱۵۰۰ سی‌سی ۲۰ درصد، ۱۵۰۱ تا ۲۰۰۰ سی‌سی ۲۰ درصد، و خودروهای برقی و هیبریدی به ترتیب ۴ و ۱۵ درصد مشخص شده بود. اما اخیراً کمیسیون اقتصادی دولت پیشنهادی را با سود بازرگانی حداقل ۱۰۰ درصدی مطرح کرده است که طبق شواهد، هدف اصلی آن تأمین منابع ریالی برای طرح‌هایی نظیر کالابزرگ و جبران کسری بودجه است. بررسی ابعاد این تصمیم نشان می‌دهد که اجرای تعرفه ۱۰۰ درصدی بر نرزدگانی مشخص و بازنده‌ای بزرگ دارد. نخستین منتفع در کوتاه‌مدت، دولت است که حقوق ورودی (درآمد) بیشتری از این محل دریافت می‌کند. دومین گروه، خودروسازان و مونتاژکاران داخلی هستند که در سایه گران‌تر شدن رقیب خارجی، حاشیه امنی برای حفظ انحصار، تداوم عرضه محصولات کم‌کیفیت و افزایش قیمت تریخ، می‌کنند. در این میان، بازنده اصلی، مصرف‌کنندگان و مردمی هستند که توان انتقال این هزینه‌ها را ندارند. اعمال تعرفه ۱۰۰ درصدی در کنار نرخ ارز محاسباتی گمرک، افزایش بیش از ۴۰ درصدی قیمت خودروهای اقتصادی وارداتی را رقم خواهد زد. با این حال، وزارت صنعت، معدن و تجارت ضمن تکذیب توقف تریخ، اعلام کرد که پیشنهادی برای تعرفه یکسان ۱۰۰ درصدی نداشته و مدافع رویکرد پلکانی است. دیوان محاسبات کشور نیز هشدار داد که اعمال تعرفه یکنواخت ۱۰۰ درصدی با احکام تکلیفی ماده (۱) قانون ساماندهی صنعت خودرو مبنی بر تعیین حقوق ورودی براساس حجم موتور، مصرف سوخت و آلایندگی، و همچنین ماده (۹) قانون هوای پاک در تعارض آشکار است. کمیسیون صنایع و معادن مجلس هفته گذشته در نشست فوق‌العاده با حضور وزیر صمت و نمایندگان دستگاه‌های اجرایی، این موضوع را بررسی کرد. رضا علیزاده، رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس، با انتقاد شدید از ریشه‌های انحصار و فشار لابی‌های پشت پرده گفت: «وقتی مافیای احساس می‌کند مسیر واردات تسهیل شده است، از نقاط دیگر فشار می‌آورد تا این راه‌ها را ببندد و قیمت‌ها را چند برابر کند.» روح‌الحسین‌پور، نایب‌رئیس کمیسیون صنایع نیز اظهار داشت: «نمایندگان به‌شدت نسبت به تعرفه ۱۰۰ درصدی حساس و نگران هستند؛ زیرا این تصمیم موجب افزایش قیمت خودرو و کاهش واردات می‌شود.» یکی دیگر از تناقضات آشکار تعرفه ۱۰۰ درصدی، تشدید ناترازی بنزین است. غلامرضا دهقان ناصربادی، عضو کمیسیون انرژی، تأکید کرد: افزایش خودروهای جدید، تأخیر در ورود خودروهای برقی و هیبریدی و کاهش کیفیت خودروهای داخلی از عوامل رشد مصرف بنزین هستند؛ او واردات خودروهای کم‌مصرف را در کنار نوسازی ناوگان و توسعه حمل‌ونقل عمومی، بخشی از راه‌حل ناترازی بنزین دانست.

اگر هدف دولت تنظیم بازار، حمایت از مردم، کاهش مصرف سوخت و ایجاد رقابت باشد، مسیر منطقی نه افزایش یکسان تعرفه، بلکه حرکت به سمت واردات خودروهای اقتصادی و کم‌مصرف است؛ چراکه ورود این خودروها می‌تواند رقابت را در بازار افزایش دهد و خودروساز داخلی را نیز ناچار کند برای حفظ سهم بازار، کیفیت را بالا ببرد و به سمت کاهش مصرف سوخت حرکت کند.

گواهی شامخ بر پیامدهای رکودی در دولت چهاردهم

گزارش شاخص مدیران خرید (شامخ) اتاق بازرگانی، سند دیگری است که رکود حاکم بر فعالیت‌های اقتصادی در دولت پزشکیان را تأیید می‌کند. آخرین گزارش اتاق بازرگانی از شامخ کل اقتصاد در تیرماه سال جاری، رقم ۴۸.۳ را نشان می‌دهد که همچنان در محدوده رکودی (کمتر از ۵۰) قرار دارد. این، شانزدهمین ماه پیاپی است که شامخ کل اقتصاد زیر عدد ۵۰ تثبیت شده است؛ به بیان دیگر، از ابتدای سال ۱۴۰۴ تاکنون، این شاخص هیچ‌گاه به محدوده رونق (اعداد بالاتر از ۵۰) بازنگشته است.

نوسان ۱۶ ماهه شامخ در فاز رکود نشان می‌دهد که آغاز رکود اقتصادی در ایران به پیش از جنگ ۴۰ روزه و حتی پیش از جنگ ۱۲ روزه بازمی‌گردد و درگیری‌های نظامی صرفاً این رکود را تشدید کرده است.

از رونق در دولت قبل تا رکود در دولت چهاردهم

مقایسه ارقام سال ۱۴۰۴ با سال پایانی دولت شهید رئیسی (۱۴۰۳) نشان می‌دهد که اقتصاد ایران در سال گذشته در تمامی بخش‌ها دچار عقب‌گرد شده است. در سال ۱۴۰۳، بخش کشاورزی رشدی ۳.۶ درصدی، صنعت نفت و گاز رشدی ۴.۶ درصدی و بخش خدمات رشدی ۲.۵ درصدی داشتند؛ اما در سال ۱۴۰۴، رشد بخش کشاورزی به منفی ۲.۹ درصد (مرکز آمار) یا منفی ۴.۲ درصد (بانک مرکزی) رسید و رشد خدمات نیز به ۰.۳ درصد محدود شد. مجموع این آمارها بیانگر آن است که اقتصاد ایران در سال ۱۴۰۴ در دام پدیده «رکود تورمی» گرفتار شده است؛ وضعیتی که در آن هم‌زمان با کاهش تولید و مصرف، تورم همچنان در سطوح بالایی باقی می‌ماند. در حالی که دولت چهاردهم تلاش می‌کند مشکلات اقتصادی را به عوامل بیرون از نظیر جنگ نسبت دهد، آمارهای رسمی نشان می‌دهد روند تضعیف اقتصاد از میانه سال ۱۴۰۳ و هم‌زمان با آغاز به کار دولت پزشکیان کلید خورده و در سال ۱۴۰۴ به اوج خود رسیده است. تداوم این روند می‌تواند به تعمیق بحران اقتصادی و افت بیش از پیش سطح معیشت مردم منجر شود.

بین الملل



آتلانتیک: ترامپ تنگه دیگری را هم از دست داد



آتلانتیک در گزارشی نوشت: دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا ابتدا امید داشت که کنترل تنگه هرمز را از ایران بگیرد، اما تنها شکستی سخت نصیبش شد. و حالا با غافلگیری تلخی از سوی انصارالله یمن مواجه شده؛ او اکنون هر دو تنگه مهم خاورمیانه را از دست داده است که روزانه حدود یک سوم محموله‌های نفتی جهان از آنها عبور می‌کند.

این نشریه آمریکایی در ادامه به نوع شکست دیگر دونالد ترامپ پرداخته و نوشته است: وضعیت فعلی یک واقعیت تلخ را برجسته می‌کند؛ با وجود تمام اتفاقاتی که محور مقاومت و متحدان ایران در طول یک یا دو سال گذشته متحمل شده، نیروهای آن شور و اشتیاق و روحیه اتحاد را حفظ کرده‌اند که در طرف مقابل اصلاً وجود ندارد. عدم همکاری کشورهای حوزه خلیج فارس علیه انصارالله یمن فاجعه بوده و این نشان‌دهنده شکست خود ترامپ در تدوین یک استراتژی قابل قبول یا هماهنگ علیه ایران است. آتلانتیک تأکید کرد: اگرچه نیروهای انصارالله یمن از قبل توانایی تهدید کشتیرانی در دریای سرخ را داشتند، اما تصرف باب‌المندب به این معنی است که شما می‌توانید به معنای واقعی کلمه در ساحل بنشینید و کشتی‌های در حال عبور را کنترل کنید.

دست‌آورد ماندگار دولت سیزدهم برای ایران

میراث رئیسی برای جنگ با تحریم

بریکس به یکی از مهم‌ترین اهرم‌های شکل‌گیری نظم چندقطبی و کاهش وابستگی جهان به ساختارهای تحت سلطه آمریکا تبدیل شده است. حضور چین و روسیه در کنار ایران، کشوری که سال‌هاست زیر شدیدترین تحریم‌های واشنگتن ایستاده و در جنگ مستقیم نیز تسلیم فشار آمریکا نشده، به این مجموعه ظرفیت ویژه‌ای برای خنثی‌سازی تحریم‌ها می‌دهد. عضویت ایران در بریکس، محصول دیپلماسی چندجانبه دولت شهید رئیسی بود. همان مسیری که غرب‌گرایان سال‌ها آن را بدون حل تحریم‌ها و FATF ناممکن می‌دانستند.

افزایش قدرت چانه‌زنی ایران در برابر غرب، همگی ابزارهایی هستند که فشار تحریم‌ها را کاهش می‌دهند. ایران با حضور در کنار چین و روسیه، نه تنها منزوی نشد بلکه سیاست فشار حداکثری آمریکا را به شکست کشاند.

ایران در جنگ مستقیم با آمریکا و رژیم صهیونیستی نشان داد که می‌تواند از ظرفیت‌های ژئوپلیتیک خود بهره‌برد. کنترل تنگه هرمز و مقاومت در برابر فشارها، جایگاه ایران را در بریکس تقویت کرده است. قدرت‌های عضو این گروه به خوبی می‌دانند کشوری که تحریم‌ها را دور می‌زند و در میدان عمل شکست نمی‌خورد، شریک قابل اتکایی است. بنابراین ایران می‌تواند بیش از پیش در ساختارهای بریکس رشد کند و سهم خود را در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و سیاسی این مجموعه افزایش دهد.

تجربه دولت شهید رئیسی ثابت کرد بسیاری از گرهِ‌هایی که غرب‌گرایان لاینحل می‌خواندند، محصول نگاه شرطی و معطل به غرب بود. سند همکاری ۲۵ ساله با چین بدون برجام و FATF اجرایی شد. عضویت در شانگهای پس از ۱۸ سال تلاش به نتیجه رسید و بریکس نیز در اجلاس ژوهانسبورگ مسیر خود را گشود. این دست‌آورد‌ها میراث ماندگار شهید رئیسی و شهید امیرعبداللهیان است که نباید تحت‌الشعاع بازگشت به دیپلماسی التماسی قرار گیرد.

گفتنی است، در بیانیه اخیر مشترک رهبران بریکس، اعضای این گروه صراحتاً مخالفت خود را با تحریم‌های یکجانبه، تنبیهی و تبعیض‌آمیز مغایر با قوانین بین‌المللی اعلام کردند. موضعی که در شرایط تحریم‌های گسترده آمریکا علیه ایران، اهمیت ویژه‌ای دارد.

جمهوری اسلامی ایران با عضویت کامل در بریکس از اول ژانویه ۲۰۲۴ وارد مرحله‌ای تازه شده است. این عضویت نتیجه سیاست خارجی متوازن و مبتنی بر همکاری دولت شهید آیت‌الله رئیسی بود. دولت سیزدهم برخلاف دولت قبل که همه تخم‌مرغ‌ها را در سبد مذاکرات غرب گذاشته بود، مسیر چندجانبه‌گرایی را در پیش گرفت. عضویت در سازمان همکاری شانگهای، تعمیق روابط با اتحادیه اقتصادی اوراسیا و پیوستن به بریکس، همگی نشان از درک این واقعیت داشت که روابط بین‌الملل نباید به یک قطب وابسته باشد.

افرادمانند که ظریف که مذاکرات با غرب را تنها راه نجات می‌دانستند، مدعی بودند تا موضوع تحریم‌ها و FATF حل نشود، عضویت در بریکس و شانگهای ممکن نیست. اما دولت شهید رئیسی این بهانه‌ها را کنار زد. ایران بدون رفع تحریم‌ها و بدون پذیرش شروط غربی، عضو کامل بریکس شد. این همان نگاه انقلابی بود که می‌گفت استقلال سیاسی و ظرفیت‌های اقتصادی ایران، خود جذاب‌ترین کارت برای پیوستن به قدرت‌های بزرگ و تعامل با آنها است. مزایای عضویت در بریکس برای کشوری که سال‌ها هدف تحریم‌های ظالمانه آمریکا بوده، آشکار است. بانک توسعه نوین بریکس می‌تواند جایگزین صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی شود و تسهیلات مالی را بدون شروط سیاسی غربی در اختیار اعضا قرار دهد. دلارزایی از مبادلات تجاری و استفاده از ارزهای ملی، صندوق ذخیره ارزی مشترک و



احسان میرباقری

روزنامه‌نگار

ایران در صف قدرت‌های ضد تحریم

سال‌ها نسله غرب‌گرایان این بود که بدون رفع تحریم‌ها و رضایت آمریکا، راهی برای حضور ایران در ساختارهای بزرگ جهانی وجود ندارد؛ اما دولت شهید رئیسی با کنارزدن این نگاه، ایران را به شانگهای و بریکس رساند. امروز تهران در کنار چین و روسیه، نه در حاشیه نظم جهانی، بلکه در یکی از کانون‌های اصلی شکل‌گیری نظم جدید ایستاده است؛ جایی که می‌توان تحریم‌های آمریکا را بیش از گذشته بی‌اثر کرد.

یادداشت

خوش‌رقصی‌های بی‌ثمر برای سعودی‌ها

محسن پوردادفر
روزنامه‌نگار

خط لوله شرق به غرب عربستان، همان شریان حیاتی که ریاض سال‌ها آن را سپر دفاعی خود در برابر بسته شدن تنگه هرمز می‌دانست، حالا با حمله پهپادی از کار افتاده است. تصاویر ماهواره‌ای ستون دود و آتش را در بخشی از این خط لوله نشان می‌دهد و وزارت انرژی عربستان رسماً اعلام کرده این مسیر را تعطیل کرده است.

این خط لوله بیش از هزار کیلومتر طول دارد و نفت را از میدان‌های شرق عربستان به بندر ینبع در ساحل دریای سرخ می‌رساند. ظرفیت آن تا حدود هفت میلیون بشکه در روز می‌رسد. از این میزان، حدود پنج میلیون بشکه برای صادرات و دو میلیون بشکه برای مصرف پالایشگاه‌های داخلی در نظر گرفته شده بود. عربستان این مسیر را دقیقاً برای روز مبادا ساخته بود تا وابستگی صادرات نفت خود به تنگه هرمز را کاهش دهد. پس از اختلال در خلیج فارس و سپس بسته شدن باب‌المندب، همین خط لوله بود که بخشی از نفت سعودی را از طریق دریای سرخ و پس از بسته شدن باب‌المندب توسط یمن، از طریق کانال سوئز به بازارهای جهانی می‌رساند. حالا این مسیر جایگزین نیز از مدار خارج شده است. حذف حدود پنج میلیون بشکه نفت از بازار، خبری است که می‌تواند قیمت‌ها را به شدت بالا ببرد. اما مقامات سعودی بلافاصله از تلاش برای راه‌اندازی مجدد آن سخن گفته‌اند. این اقدام، بیش از هر چیز، نشانه‌ای از تلاش ریاض برای خوش‌رقصی در برابر آمریکا و جلوگیری از افزایش افسارگسیخته قیمت نفت است. افزایش قیمتی که می‌تواند هزینه‌های سیاسی سنگینی برای کاخ سفید به همراه داشته باشد.

پس از این حمله، عربستان انگشت اتهام را به سوی عراق نشانه رفت و اعلام کرد پهپادها از خاک این کشور پرتاب شده‌اند. دولت غرب‌زده عراق نیز در اقدامی فوری یکی از فرماندهان خود را برکنار کرد و دو گذرگاه مرزی با ایران را تا اطلاع ثانوی بست. این خوش‌رقصی برای عربستان و آمریکا، هیچ آورده‌ای برای بغداد نخواهد داشت.

عراق باید نظم جدید منطقه‌ای را درک کند. تنگه هرمز اکنون در اختیار ایران است. ایران در ماه‌های گذشته برای صادرات نفت عراق تسهیلات ویژه‌ای قائل شد و اجازه عبور بیشتری نسبت به بسیاری از کشتی‌های دیگر به این کشور داد. در مقابل، عربستان که برای مقابله با یمن دست به دامان ترامپ شده بود، تنها ماند. باب‌المندب را از دست داد و در آخر هم مجبور است در برابر انصارالله یمن کوتاه بیاید.

دولت جدید عراق اگر گمان می‌کند با برکناری یک فرمانده و بستن مرزها می‌تواند رضایت شیوخ خلیج فارس و واشنگتن را جلب کند، سخت در اشتباه است. این اقدامات نه تنها امنیت بغداد را تضمین نمی‌کند، بلکه آن را در برابر واقعیت‌های جدید منطقه آسیب‌پذیرتر می‌سازد.

یادداشت

از شانگهای تا بریکس؛
فرصت‌سوزی پزشک‌هاپدرام حسینی
روزنامه‌نگار

یکی از نگرانی‌های جدی ملت ایران طی دو سال گذشته و به‌ویژه در هفت ماه سپری‌شده از جنگ تحمیلی ۳۹ روزه، سفرها، مواضع و رفتارهای عجیب مسعود پزشکیان در عرصه بین‌المللی بوده است. این نگرانی پس از سفر او به بیشکک و فرصت‌سوزی در اجلاس سازمان همکاری شانگهای ابعاد تازه‌ای پیدا کرد؛ جایی که ایران می‌توانست حمله آمریکا و جنایات جنگی آن را در مهم‌ترین سازوکار غیرغربی منطقه به محور ریزنی تبدیل کرده و برای مقابله با محاصره اقتصادی واشنگتن بر علیه تهران ائتلاف‌سازی کند، اما به ملاقات‌های حاشیه‌ای و بی‌حاصل، از جمله دیدار با الهام علی‌اف، و غیبت دیدار با رئیس‌جمهور چین ختم شد. همین نگرانی در دهلی و اجلاس بریکس نیز تکرار شد. در شرایطی که امارات متحده عربی در ماه‌های اخیر از اصلی‌ترین حامیان لجستیکی، مالی و اطلاعاتی آمریکا و اسرائیل تبدیل شده و حتی درباره نقش آن در حملات مستقیم به جزایر سه‌گانه ایرانی و مشاهده و سرنگونی پهپادهای اماراتی بر فراز خاک ایران گمانه‌زنی‌های جدی مطرح شده، مواضع نه چندان محکم و چنین دیدارهایی غیرهمسطحی میان رئیس‌جمهور ایران و ولیعهد چین کشورمتخاصمی جای سوال دارد. روابط نظامی و اطلاعاتی سنگین ابوظبی با اسرائیل، امارات را عملاً به یکی از پایگاه‌های فشار علیه ایران تبدیل کرده است. این دیدار بازهم نگرانی‌ها در خصوص لابی به شدت پرنفوذ امارات در میان اصلاح‌طلبان و طیف برجامی نزدیک به پزشک‌ها را برجسته کرد.

اینجاست که سؤال اصلی و حتی تلخ‌تر مطرح می‌شود: چه کسی دستور کار سفرها، چینش دیدارها و پیام‌های سیاسی پزشک‌ها را طراحی می‌کند؟ بخشی از پاسخ را باید در اطرافیان و ساختار افراد دفتر رئیس‌جمهور جست‌وجو کرد. مواضع به شدت ساده‌لوحانه اخیر طباطبایی، معاون ارتباطات دفتر رئیس‌جمهور، در برنامه «به وقت ایران» و پیش از آن سخنان عباس موسوی، معاون تشریفات، درباره خشنودی از امضای ترامپ، آن هم فارغ از حملات، نقض عهد و حتی «کاغذ پاره» خواندن تفاهم توسط خود ترامپ، تصویری نگران‌کننده از نوع نگاه بخشی از مدیران دفتر رئیس‌جمهور ارائه می‌دهد.

در این میان قائم‌پناه نیز از اثرگذارترین افراد بر پزشک‌ها است؛ فردی که اظهارنظر عجیب علیه غنی‌سازی هسته‌ای با انتقادات گسترده روبه‌رو شد. جای تعجب و نگرانی دارد که فردی بامدرک چشم‌پزشکی چگونه فقط به واسطه رفاقت با پزشک‌ها به جایگاه معاونت رئیس‌جمهور رسیده و درباره سیاست‌های کلی نظام با چنین ادبیاتی سخن می‌گوید. همین تناقض درباره یوسف پزشکیان نیز مطرح است؛ رئیس‌جمهور خویشتاوندسالاری را خط قرمز خود اعلام کرد، اما فرزند او در جایگاه پسر رئیس‌جمهور هر روز مشغول نظریه‌بافی است. همه این موارد در کنار یکدیگر ضرورت یک پالایش جدی در اطرافیان رئیس‌جمهور را دو چندان کرده است.

از دعوت اعراب
تا معامله بر
سر هرمز

تجربه بهمن ۱۴۰۴ نشان داد وارد کردن کشورهای عربی منطقه به پرونده ایران و آمریکا چگونه می‌توانست یک خطای راهبردی باشد؛ خطایی که با مخالفت مقامات عالی‌رتبه اکنون در شرایطی که برخی همین کشورها خاک و آسمان خود را در اختیار گذاشتن پایگاه، خاک، آب و آسمان خود در کنار آمریکا قرار گرفتند، باید پاسخگوی رفتار خود باشند، نه اینکه به واسطه دیپلماسی اشتباه دولت پزشک‌ها در جایگاه طلبکار و مدعی بنشینند. هرمز مسئله‌ای برای چانه‌زنی با دولت‌های منطقه‌ای نیست که دیروز در اختیار دشمن بوده‌اند؛ نخست باید تکلیف نقش آنان در جنگ روشن شود و سپس درباره ترتیبات آینده سخن گفته شود. عجیب‌ترین نتیجه چنین اعتبار دادن دقیقاً در روز گذشته خود را نشان داد و مقامات بحرین کشور جعلی جدا شده از ایران اظهار داشتند: در نشست پیشنهادی وزرا درباره وضعیت تنگه هرمز شرکت نخواهیم کرد و همچنین طرف هیچ‌گونه نشست‌هایی که ایران در آن حضور داشته باشد، نخواهیم بود!

دعوت کشورهای منطقه به پرونده مذاکرات ایران، به آنان نقش و اعتبار حقوقی برای فشار بر ایران می‌دهد؛ همان هدفی که پیش‌تر در ترکیه با مخالفت مقامات عالی‌متوقف شد

تله جدید دیپلماسی

متوقف شد. اکنون نیز در شرایطی که برخی کشورهای منطقه در اختیار قرار دادن خاک، آب، پایگاه و آسمان خود به آمریکا برای حمله به ایران نقش داشتند، تبدیل آنان به طرف مذاکره درباره هرمز، نیازمند حساسیت جدی است.

انتشار خبرهایی درباره نشست مشترک وزیر خارجه ایران با وزرای خارجه کشورهای ساحلی خلیج فارس در عمان، نگرانی‌ها درباره تکرار یکی از خطاهای پرهزینه پیش از جنگ ۳۹ روزه را افزایش داده است؛ خطایی که آن زمان با مخالفت صریح مقامات عالی‌رتبه نظام

محسن فرهمند
روزنامه‌نگار

این نگرانی زمانی جدی‌تر می‌شود که اظهارات عاصم منیر، فرمانده ارتش پاکستان، نیز در کنار این تحولات قرار گیرد؛ او از تماس ترامپ و ابراز تمایل وی برای مذاکره سخن گفته و همزمان از گفت‌وگوهای ایران و کشورهای منطقه برای ایجاد تمهیدات جدید در تنگه هرمز خبر داده است.

اما این سناریو بی‌سابقه نیست. در بهمن ۱۴۰۴، یک ماه پیش از آغاز جنگ، در شرایطی که مذاکرات فریب عملاً می‌توانست پوششی برای آماده‌سازی جنگی آمریکا باشد، رسانه‌های ترکیه از مذاکرات ایران و آمریکا در استانبول با حضور عراقچی و استیو ویتکاف و با ریاست اردوغان خبر دادند. وال استریت ژورنال نیز نوشت وزیر خارجه عربستان، قطر، امارات، مصر، پاکستان و عمان برای پیوستن به مذاکرات دعوت شده‌اند. اکسیوس نیز گزارش داد دعوت از کشورهای عربی برای حضور در گفت‌وگوها از سوی هاکان فیدان انجام شده بود.

این همان خطایی است که جریان برجامی، بارها به دنبال آن بوده است؛

خبر برگزاری نشست میان وزیر خارجه ایران و وزرای خارجه کشورهای عربی حوزه خلیج فارس در عمان، آن هم با محوریت ترتیبات عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز، یک هشدار جدی درباره احتمال تکرار تجربه‌ای است که پیش از جنگ ۳۹ روزه نیز کشور را تا آستانه یک خطای راهبردی پیش برد. فایننشال تایمز گزارش داده بود ایران و کشورهای خلیج فارس قرار است درباره یک توافق موقت برای عبور کشتی‌ها از تنگه هرمز مذاکره کنند؛ گزارشی که بلافاصله با واکنش بازار نفت نیز همراه شد و قیمت برنت را از ۱۰۹ به ۱۰۴ دلار رساند.

این کاهش قیمت نفت، فارغ از علل دیگر بازار، نشان می‌دهد حتی خبریک توافق احتمالی درباره هرمز می‌تواند برای بازار انرژی پیام کاهش ریسک داشته باشد. اما مسئله اصلی برای ایران، نه قیمت نفت، بلکه این است که چه کسانی قرار است درباره یکی از مهم‌ترین اهرم‌های ژئوپلیتیکی کشور صاحب نقش شوند.

سیاست خارجی

بی‌بی‌سی ترامپ را برای شکست در برابر ایران سرزنش کرد

بی‌بی‌سی در گزارشی نوشت: فضای داخلی آمریکا با توجه به تداوم و فشار جنگ علیه ایران دچار مشکلات متعددی شده است. تحرکات واشنگتن علیه تهران به سمتی رفته که مانند یک بومرنگ بخش ویژه‌ای از مشکلات به خود آمریکایی‌ها بازگشته است. جنگ علیه ایران کم‌کم آمریکا را در حوزه انرژی دچار مشکلاتی کرد و حالا در آستانه انتخابات میان دوره‌ای آمریکا این مشکلات بیشتر خود را نشان می‌دهد. این رسانه انگلیسی ادامه داد: در همین راستا گزارش شده قیمت نفت برنت به ۱۰۷ دلار رسیده‌اند؛ در آمریکا بنزین از مرز ۴.۵۰ دلار گذشته و رشد دستمزد برای اولین بار در سه سال زیر تورم قرار گرفته است. همین روند فضای فرسایش داخلی برای ترامپ را تشدید کرده است. رئیس‌جمهور آمریکا با جنگ روانی گسترده سعی کرده بود که از بالا رفتن قیمت نفت و حامل‌های انرژی در داخل آمریکا جلوگیری کند اما در بلندمدت زور جنگ روانی ترامپ به تحولات واقعی میدان نرسید. بی‌بی‌سی افزود: حالا ترامپ که فضای داخلی آمریکا را در آستانه انتخابات می‌بیند سعی کرده با استفاده از وعده‌های مالی مردم این کشور را به سمت اهداف خود جلب کند. اما کارشناسان و رسانه‌های خارجی چنین وعده‌هایی را نشانه نگرانی گسترده وی از فضای سیاسی داخل آمریکا توصیف می‌کنند. موضوعی که حالا به رشوه مستقیم انتخاباتی ترامپ آن هم به رای دهندگان تعبیر می‌شود.



انتخابات میان دوره‌ای این کشور شکست می‌بیند سعی کرده با استفاده از وعده‌های مالی مردم این کشور را به سمت اهداف خود جلب کند. اما کارشناسان و رسانه‌های خارجی چنین وعده‌هایی را نشانه نگرانی گسترده وی از فضای سیاسی داخل آمریکا توصیف می‌کنند. موضوعی که حالا به رشوه مستقیم انتخاباتی ترامپ آن هم به رای دهندگان تعبیر می‌شود.

نوبنیاد

■ **صاحب امتیاز:** محسن منصوری
■ **مدیر مسئول:** حمیدرضا بیانی
■ **تلفن:** ۰۲۱-۸۸۴۹۹۳۷۲
■ **کدپستی:** ۱۵۹۸۹۷۵۷۱۵

■ **آدرس:** خ سپهبد قرنی خ شاداد پلاک ۲۲ واحد پنج
■ **چاپخانه:** صمیم

■ nobonyadonline ■ nobonyadonline
n o b o n y a d o n l i n e . i r

فرهنگ

C U L T U R A L

■ یکشنبه ۲۲ شهریور ۱۴۰۵ ■ سال اول ■ شماره ۱۳۲ ■

یادداشت

ته خط فرهادی!

محمد قربانی
روزنامه‌نگار

اعلام فهرست اولیه نمایندگان فرانسه برای اسکار و غیبت نام اثر جدید اصغر فرهادی، ضربه نمادین دیگری بر پیکره سینمایی بود که سال‌ها حیات و هویتش را از تمجیدهای جشنواره‌های خارجی می‌گرفت. مرکز ملی سینمای فرانسه ۵ فیلم برگزیده خود را بدون نام فیلم فرهادی معرفی کرد تا شانس اصلی این کارگردان برای ورود به رقابت اسکار از بین برود.

این رویداد صرفاً یک ناکامی ساده نیست و نمودی روشن از پایان یک دوران است. سینماگرانی که نبض کارشان را با ذائقه داوران غربی تنظیم می‌کردند، اکنون به بن‌بست رسیده‌اند. واقعیت این است که امثال فرهادی سال‌هاست در عرصه جهانی محو شده‌اند و دیگر حتی آن جذابیت مقطعی پیشین را هم برای محافل بین‌المللی ندارند. چه برسد به کپی‌های دسته‌چندم و مبتذل او که سینمای به اصطلاح زیرزمینی را راه انداخته‌اند.

مرور کارنامه فرهادی نکته مهم‌تری را آشکار می‌کند: تمام موفقیت‌ها و توجهاتی که او در غرب به دست آورد، محدود به آثار فارسی‌زبان و فضاهای بومی بوده است. فیلم‌هایی مثل «گذشته» یا «همه می‌دانند» که در اروپا ساخته شدند، هرگز نتوانستند موج مشابهی خلق کنند. دلیل این ماجرا آشکار است: جشنواره‌های غربی هیچ‌گاه ارزش هنری جهان‌شمول را از سینماگران شرقی طلب نکرده‌اند. آنچه آن‌ها خریدارش بوده‌اد، نگاه جهان‌سومی و اگزوتیک بازتولیدشده با عینک غربی به جامعه خودمان بوده است.

غرب به سینماگری نیاز داشت که درون مرزهای خود بنشیند، بحران‌های طبقاتی، اخلاقی و بن‌بست‌های زیستی کشورش را برای بیننده اروپایی به تصویر بکشد و حس برتری اخلاقی جهان‌اولی را ارضا کند. اما درست در لحظه‌ای که چنین فیلم‌سازانی پایشان را فراتر می‌گذارند و می‌خواهند مانند یک فیلم‌ساز جهانی در دل اروپا یا بدون آن مضامین آشنا فیلم بسازند، تاریخ مصرفشان پایان می‌یابد و کنار گذاشته می‌شوند.

نادیده‌گرفته‌شدن فرهادی توسط فرانسه پیام روشنی برای دنباله‌روهای این جریان دارد: سینمایی که برای خوشایند آن‌سوی آب ساخته شود، با تغییر موج‌های سیاسی و فرهنگی غرب، اولین قربانی بی‌رحمی همان محافل خواهد بود؛ قربانی که تاریخ مصرفش گذشته و حتی غری‌ها هم دیگر نیازی به آن حس نمی‌کنند.

ابهام‌های یک برنامه پرحاشیه و شبکه‌ای که درباره آن توضیحی داده نشده است!

پشت «باضیا» به کجا گرم است؟

قرار گرفته که مرز میان سرگرمی، روایت سیاسی و تولید محتوای قابل مصرف برای رسانه‌های خارج‌نشین را مخدوش کرده و به‌نوعی برای معاندین خوراک فراهم می‌کند. با این حال، این برنامه همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهد و حتی شبکه انتشار آن نیز در مواردی با مجموعه‌هایی گره خورده که ارتباطاتی با ساختار رسمی رسانه‌ای کشور دارند؛ موضوعی که ضرورت شفاف‌شدن مناسبات پشت این برنامه را بیش از گذشته برجسته می‌کند.



علی نقدی
روزنامه‌نگار

علی ضیا را بیشتر مردم با تلویزیون می‌شناسند؛ مجرای‌ای که سال‌ها در قاب رسانه ملی فعالیت کرد و بعدها بخش مهمی از فعالیت خود را به فضای مجازی منتقل کرد. «باضیا» محصول همین دوران است؛ برنامه‌ای که در ابتدا می‌توانست صرفاً یک گفت‌وگوی اینترنتی با چهره‌های شناخته‌شده تلقی شود، اما به مرور، نوع انتخاب مهمانان و موضوعات مطرح‌شده در آن، شائبه‌هایی ایجاد کرد که دیگر نمی‌توان آنها را صرفاً در چارچوب یک برنامه گفت‌وگو محور عادی تحلیل کرد.

یکی از مهم‌ترین این موارد، گفت‌وگوی علی ضیا با شهرام شب‌پره در ترکیه بود؛ گفت‌وگویی که در زمان انتشار با واکنش‌های مختلفی مواجه شد و بعدها خود شهرام شب‌پره در گفت‌وگویی با شبکه تروریستی اینترنت‌نشال از حضور در آن ابراز پشیمانی کرد و حتی علی ضیا را با تعبیری تند مورد خطاب قرار داد. فارغ از قضاوت درباره روایت هر کدام از طرفین، انجام چنین گفت‌وگویی در خارج از کشور، با تمام مقدمات و هزینه‌های مربوط به سفر و تولید، موضوعی است که نمی‌توان به سادگی از کنار آن عبور کرد؛ به‌خصوص آنکه چنین تولیداتی در نهایت به یکی از منابع محتوایی رسانه‌های خارج از کشور تبدیل می‌شوند.

این اتفاق البته یک نمونه منفرد نیست. گفت‌وگو با چهره‌هایی همچون موسی غنی‌نژاد، صادق زیباکلام و حتی یک بلاگر سیاسی به نام نوید کلهرودی، همگی از یک خط پیش‌رونده در این برنامه پزده برمی‌دارد. در جدیدترین قسمت این برنامه نیز، با دعوت از یک جوانک جوای نام‌ذیل عنوان کارشناس اقتصادی، تلاش شد با اهانت به شهید رئیسی واز سوی دیگر، حمله به یک جناح سیاسی مخالف سازش با آمریکا، همان خط فکری قبلی این بار به شکلی رادیکال‌تر دنبال شود و آشکارا مقاصد جریانی خاص در آرایش سیاسی کشور پیش برده شود.

ماجرای زمانی قابل تأمل‌تری می‌شود که نام «آوش» در کنار این برنامه قرار می‌گیرد؛ رسانه‌ای تازه‌تأسیس که سیدمحمد حسن بلاغی مبین، مدیر آن، در فروردین ۱۴۰۴ با حکم رئیس دفتر رئیس‌جمهور به عنوان

یادداشت خانه برج‌نشینان سینما

مسعود حنیفی
روزنامه‌نگار

نشست رسانه‌ای خانه سینما با حضور محمد مهدی عسگرپور، رئیس هیات رئیسه، و همایون اسعدیان، مدیرعامل خانه سینما، شنبه ۲۱ شهریورماه در روز گرامیداشت سینما برگزار شد. در این نشست، بخش قابل توجهی از صحبت‌ها به مسئله شعارنویسی روی دیوار خانه رضا کیانیان اختصاص یافت؛ در حالی که مسائل بنیادین‌تری چون وضعیت معیشتی اعضای خانه سینما به سادگی از کنار آن رد شد. قابل تأمل است که دو سال از پرداخت عیدی به اعضای این نهاد می‌گذرد، در حالی که ۳۰ صنف از مجموع ۳۲ صنف خانه سینما، مدت‌هاست درخواست رسیدگی به وضعیت معیشتی و پرداخت عیدی خود را مطرح کرده‌اند، ولی تاکنون هیچ پاسخ مشخصی دریافت نکرده‌اند.

از سوی دیگر، حضور مدیرعامل خانه سینما در شورای پروانه نمایش، منطقی به نظر نمی‌رسد و جایگاهی در نظام نظارتی ندارد. معمولاً متولی خانه سینما نباید در آخرین حلقه ممیزی فیلم‌ها نقش داشته باشد، زیرا این موقعیت، تضاد منافع آشکاری ایجاد می‌کند. خانه سینما از یک سو مخالف سازوکار شورای پروانه است و از سوی دیگر با سینمای زیرزمینی مخالفت می‌کند؛ در حالی که این دو رویکرد با هم همخوانی ندارند. اگر شورای پروانه به عنوان مانعی برای اکران فیلم‌ها دیده می‌شود، پس سینمای زیرزمینی به‌طور طبیعی راهکاری برای دور زدن آن محدودیت‌ها خواهد بود.

در این شرایط، خانه سینما به جای پرداختن به نیازهای روزمره اعضای خود، درصدد ایجاد حاکمیت دوگانه در وادی سینماست. این نهاد تلاش می‌کند نقش خود را فراتر از یک تشکل صنفی بگذارد و عملاً فرمون تصمیم‌گیری را از دست وزارت ارشاد و سایر نهاد‌های نظارتی خارج کند. چنین رویکردی نه تنها به وحدت نظام سینمایی لطمه می‌زند، بلکه می‌تواند به تضعیف خود خانه سینما در مواجهه با چالش‌های واقعی صنفی منجر شود. در حالی که اعضای این نهاد منتظر پاسخی به درخواست‌های معیشتی خود هستند، توجه به مسائل جانبی و سیاسی، اعتماد عمومی را بیش از پیش زیر سؤال می‌برد. انتظار می‌رود خانه سینما به عنوان نماینده صنفی، ابتداء به مطالبات برحق اعضای خود پاسخ دهد و سپس به مسائل حاشیه‌ای بپردازد. شفافیت مالی و ارائه گزارش دقیق از وضعیت بودجه و درآمدهای این نهاد، می‌تواند گام نخست برای بازسازی اعتماد از دست رفته باشد. اعضا و اصناف مختلف خانه سینما، از جمله تدوین‌گران، فیلم‌برداران، صدابرداران و بازیگران، همگی در شرایط سخت اقتصادی قرار دارند و چشم‌انتظار حمایت تشکل صنفی خود هستند. اگر خانه سینما نتواند در این آزمون سخت، از منافع مستقیم اعضا دفاع کند، حضورش در نهاد‌های تصمیم‌گیری کلان نیز بی‌معنا خواهد بود. در نهایت، این نهاد باید میان نقش صنفی و نقش نظارتی خود تمایز قائل شود و از ورود به حوزه‌هایی که در صلاحیت ذاتی اش نیست، پرهیز کند.



گیشه سینماهای کشور در هفته گذشته با جذب بیش از ۴۰۶ هزار مخاطب و ثبت فروشی فراتر از ۴۶ میلیارد تومان، روزهای پررونقی را پشت سر گذاشت؛ اما شگفتی اصلی جدول فروش، درخشش خیره‌کننده فیلم سینمایی «اسکورٹ» بود.

تازه‌ترین اثر یوسف حاتمی‌کیا موفق شد در بازه زمانی کوتاه

فیلم حاتمی‌کیا در صدر

و در حالی که تنها ۹ روز از آغاز اکرانش می‌گذرد، به صدر جدول فروش هفتگی برسد. «اسکورٹ» با ثبت رقم چشمگیر ۱۱ میلیارد و ۲۹۳ میلیون تومان، بالاتر از تمامی رقبا ایستاد تا نشان دهد پیوند مضامین روز و داستان‌گویی، توجه مخاطبان را به سالن‌های سینما جلب کند.

این صدرنشینی زود هنگام در شرایطی رقم خورد که فیلم‌هایی چون «زنده‌شور» با فروش ۱۰ میلیارد و ۹۵۳ میلیون و «استخر» با ۱۰ میلیارد و ۱۲۲ میلیون تومان در رده‌های دوم و سوم قرار گرفتند و آثاری مانند «سفینه نجات»، «ناپلئون» و «لباس شخصی» رتبه‌های بعدی را به خود اختصاص دادند؛ اما در نهایت، این «اسکورٹ» بود که نبض گیشه را تمام‌قد در دست گرفت.

استقبال مردم از «اسکورٹ» اثبات کرد اثر اثری استاندارد‌های فنی و جذابیت روایی را در بستری ملی و راهبردی ارائه دهد، می‌تواند در کمترین زمان ممکن هم گیشه را تسخیر کند و هم اعتماد ازدست‌رفته مخاطب جدی سینما را بازگرداند.